

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

درس چهارم عربی علوم انسانی پایه دوازدهم

مفعول مطلق

مدرس : فریبا سرحدی

مفعول مطلق

مفعول مطلق : مصدریست منصوب از جنس فعل ماقبل خود که برای بیان تاکید بر فعل یا بیان نوع و کیفیت انجام کار می آید.

انواع مفعول مطلق

1- مفعول مطلق تاکیدی:

مصدریست منصوب از جنس فعل ماقبل خود که آن را مورد تأکید قرار می دهد
تا شک و تردید را از ذهن مخاطب برطرف کند **و تنها می آید بدون صفت یا**
مضاف الیه

لذا در ترجمه ی آن از کلماتی نظیر **حتما ، قطعا، بی شک، مسلما** استفاده می شود.

مثال: کَلَّمَ اللهُ مُوسَى تَكْلِيماً

مفعول مطلق تاکیدی

ترجمه: خداوند قطعاً با موسی سخن گفت

نکات مهم در مورد مفعول مطلق تأکیدی

1- مصدر در مفعول مطلق تأکیدی اصلاً ترجمه نمی شود : خداوند با موسی سخن گفت
سخن گفتنی (غلط)

2- گاهی در مفعول مطلق تأکیدی ، فعل از جمله حذف می شود و مصدر تنها باقی می ماند
و کلماتی مانند **سمعاً و طاعةً، اصلاً، جداً، ايضاً، حتماً، قطعاً، مهلاً...** مفعول مطلق تأکیدی
می باشند

2- مفعول مطلق نوعی یا بیانی

مفعول مطلق نوعی یا بیانی:

مفعول مطلق نوعی مصدریست منصوب از جنس فعل ماقبل خود که به بیان نوع فعل ماقبل خود می پردازد تا مخاطب از نوع و کیفیت فعل مطلع گردد؛ لذا بعد از مفعول مطلق نوعی، نقش های مانند **صفت مفرد** یا **مضاف الیه** و یا **جمله وصفیه** می آید.

مثال

فَاصْبِرْ صَبِراً جمیلاً: به زیبایی صبر کن

در این مثال کلمه "صَبِراً" مفعول مطلق نوعی است. چون به دنبال آن صفت از نوع مفرد (جمیلاً) آمده است.

نکته اول:

اگر بعد از مفعول مطلق نقش صفت مفرد بیاید؛ در ترجمه، کلمه صفت را قبل از فعل می آوریم و معمولاً "به صورت قید (به نیکی- به زیبایی...)" ترجمه می کنیم.

نکته دوم: مصدر در مفعول مطلق نوعی اصلاً ترجمه نمی شود: فَاصْبِرْ صَبِراً جمیلاً: صبر کن صبری زیبا (غلط)

يَعِيشُ الْبَخِيلُ فِي الدُّنْيَا عَيْشَ الْفُقَرَاءِ

بخیل در دنیا "مانند" فقیران زندگی می کند

"عیش" مفعول مطلق نوعی است. چون به دنبال آن نقش مضاف الیه (الفقراء) آمده است.

اگر بعد از مفعول مطلق؛ مضاف الیه بیاید، در ترجمه از کلماتی نظیر (مانند، چون، شبیه، مثل و....) استفاده می کنیم.

قَرَأْتُ الْقُرْآنَ قِرَاءَةً أَثَّرَتْ فِي قَلْبِي : آیاتی از قرآن را خواندم به طوری که
در قلبم اثر گذاشت.

در این عبارت قِرَاءَةً مفعول مطلق نوعی است و جمله أَثَّرَتْ فِي قَلْبِي جمله
وصفیه است.

نکته : اگر بعد از مفعول مطلق نقش صفت جمله بیاید؛ ا ز کلماتی مانند (به
طوری که ، به گونه ای که ...) در ترجمه استفاده می کنیم.

نکات مهم

- ➡ مفعول مطلق فقط در جمله فعلیه می آید .
- ➡ مفعول مطلق هرگز (ال) نمی پذیرد.
- ➡ مفعول مطلق هیچوقت از اسمهای مشتق ساخته نمی شود چون مصدرها جامدند.

چند نمونه از صورت سوال های مفعول مطلق تاکیدى

عين المفعول المطلق للتأكيد (التأكيدى)!

عين كلمة ترفع الشك عن فعل الجملة !

عين ما فيه اهتمام وعناية على وقوع الفعل فقط

عين ما فيه تأكيد للفعل

چند نمونه از صورت سوال های مفعول مطلق نوعی یابیانی

عين المفعول المطلق للنوع (النوعی) !

عين ما فيه اهتمام وعناية على بيان نوع الفعل

عين ما يبين كيفية وقوع الفعل !

عين ما يبين كيفية تحقق الفعل